

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2017 -02- 23

Yttrande

1 (3)

Akt..... M 1333-11.....
Aktbil..... 505.....

2017-02-21

Dnr: 555-3463-12

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2017-02-23
MÅLNR: M 1333-11
AKTBIL: 505

Nacka Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1104
131 26 Nacka Strand

Yttrande om SKB:s komplettering V och bemötande, oktober 2016, angående ansökan om tillstånd enligt Hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle (Aktbilaga 425; Mål nr M1333-11; Avdelning 4).

Villkor för verksamheten

Länsstyrelsen har i sitt tidigare yttrande daterat den 20 maj 2016 föreslagit ett antal villkor för den sökta verksamheten. SKB anser att flera av de villkor som föreslagits av remissinstanserna är av detaljerad karaktär och ser inte nyttan av en sådan reglering i detta skede. Enligt SKB:s uppfattning bör flertalet av frågorna kunna lösas genom att vederbörande tillsynsmyndighet, bemyndigas att meddela villkor om anläggningarnas utformning och drift. SKB framhåller även att arbetet med att utveckla detaljer för verksamheten kommer att fortsätta även efter det att deponeringen av använt kärnbränsle har inletts och menar därför att det vore olyckligt att allt för tidigt lägga fast detaljerade uppgifter om anläggningarna och driften.

Länsstyrelsen står fast vid tidigare föreslagna villkor för verksamheten och menar att det går att föreslå villkor inför regeringens tillåtlighetsprövning som i ett senare skede av prövningen kan utformas i detalj. Länsstyrelsen har inga invändningar mot att utformningen av detaljerade villkor görs senare i prövningsprocessen, till exempel efter det att tillåtlighetsprövningen är genomförd. Dock behöver de hänsynsåtgärder och villkor som är en förutsättning för att undvika negativ påverkan på naturmiljön inom närliggande Natura 2000-områden hanteras i detalj inom ramen för tillåtlighetsprövningen. Länsstyrelsen anser att det ska finnas villkor om uppföljning inom berörda natura 2000-områdets land- och vattenmiljöer, begränsningar för bullrande verksamhet samt att åtgärder ska vidtas vid konstaterad skada på naturmiljön inom ett natura 2000-område.

Länsstyrelsen ser svårigheter med att bemyndiga tillsynsmyndigheten att meddela villkor om anläggningens utformning och drift.

SKB:s uppfattning är att det inte är resurseffektivt att föreslå kompensationsåtgärder förrän det genom prövningen av skyddsåtgärder klarlagts att det verkligen uppkommer en restskada av sådan art och omfattning att den behöver kompenseras och föreslår att frågan om kompensation ska skjutas upp under en prövotid under vilken SKB får utreda möjliga och rimliga kompensationsåtgärder. Länsstyrelsen anser att det redan nu kan konstateras att verksamheten påverkar sådan naturmiljö att villkor om kompensation är motiverat.

2017-02-21

Dnr: 555-3463-12

Ökat berguttag

SKB har under de senaste årens arbete med kärnbränsleförvarets utformning och kommit fram till att ytterligare omkring 220 000 tfm³, eller cirka 700 000 ton, bergmassor kommer att behöva tas ut.

Det ökade berguttaget leder enligt SKB:s beräkningar till att bergupplagets yta ökar, att inläckaget av grundvatten i slutförvaret ökar med cirka 10 % och till ett ökat utsläpp av kväve till följd av ökad mängd sprängmedelsrester i länshållningsvatten och lakvatten från bergupplaget.

SKB beräknar att effekterna av det ökade berguttaget inte kommer att få några ytterligare negativa effekter på miljön än de som beskrevs i MKB som bifogades ansökan som lämnade till Mark- och miljödomstolen 2011.

Länsstyrelsen bedömning är att SKB:s beräkningar och åtaganden i övrigt visar att det är möjligt att undvika betydande skada på miljön. Länsstyrelsen understryker att det är av största vikt att SKB genomför en effektiv tätning av berget genom förinjektering för att undvika att grundvattennivån sänks till för området skadligt låga nivåer.

Enligt ansökan finns risk för grundvattensänkning inom natura 2000-området Kallriga vilket riskerar att påverka ingående naturtyper. Länsstyrelsen anser därför att villkor gällande uppföljning och åtgärder vid förlust av livsmiljö till följd av grundvattensänkningen ska hanteras under tillåtlighetsprövningen (se även Länsstyrelsens yttrande i domstolens målnummer M 1333-11, 2016-05-20).

Länsstyrelsen anser att effekter av den ökade belastningen av kväveföreningar ska följas upp genom ett noggrant utformat kontrollprogram som omfattar fysikaliska, kemiska, biologiska och toxikologiska parametrar i den akvatiska miljön. Mätprogrammet behöver starta i god tid innan verksamheten påbörjas.

I bilaga K5 beskrivs ingående naturtyper som kan påverkas av ökad kvävebelastning samt vilka bevarandemål som angivits för dessa naturtyper. Under 2016 har Länsstyrelsen uppdaterat bevarandeplaner för länets natura 2000-områden och de bevarandemål som anges i bilaga K5 överensstämmer inte helt med de nya versionerna. I tabell 7-3 saknas naturtyp 1140 (blottade sand- och lerbottnar) för Skaten-Rångsen.

Utifrån den utredning (bilaga K:5) som SKB redovisat gör Länsstyrelsen bedömningen att det ökade berguttaget inte medför att någon betydande skada uppstår i den marina miljön inom de närliggande natura 2000-områdena Kallriga och Skaten-Rångsen på grund av utsläpp av kväve eller genom grumling. Kväveutsläpp kan dock typiskt sett påverka vattenmiljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Länsstyrelsen anser därmed att Natura 2000-tillståndsprövning krävs och att det är viktigt med uppföljning av ovan angivna parametrar inom berörda naturtyper som riskerar att påverkas av dessa utsläpp. Om uppföljning visar på förändring utöver vad som angivits i ansökan ska åtgärder vidtas. I första hand genom att begränsa skada på berörd livsmiljö och i andra hand

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

3 (3)

2017-02-21

Dnr: 555-3463-12

ersätta förlorad livsmiljö. För att få tillräcklig kännedom om utgångsläget ska mätning av relevanta parametrar påbörjas i tillräckligt god tid innan verksamheten inleds.

Hamnverksamheten

SKB:s justerade yrkande omfattar all påverkan på Natura 2000-områden till följd av uppförandet och driften av kärnbränsleförvaret, inklusive grundvattenbortledning, påverkan på vattenmiljöer och eventuell påverkan till följd av hamnrelaterad följdverksamhet. Vad gäller den planerade hamnverksamheten hänvisar Länsstyrelsen till lämnat yttrande gällande domstolens målnummer M6009-16 men vill understryka att frågor om utsläpp till vatten samt buller till följd av hamnverksamheten behöver hanteras inom ramen för ovan nämnt yrkande och att detta behöver hanteras inom ramen för tillåtlighetsprövningen.

Deltagande

I handläggningen av detta ärende har deltagit chef miljöskyddsensheten Tomas Waara, beslutande, miljöskyddshandläggare Lars Johnsson och naturvårdhandläggare Emilia Wolfhagen, föredragande.

Tomas Waara
chef miljöskyddsensheten

Emilia Wolfhagen
naturvårdhandläggare